

Сарајево, 25.04.2022. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 18.04.2022. – 22.04.2022.**

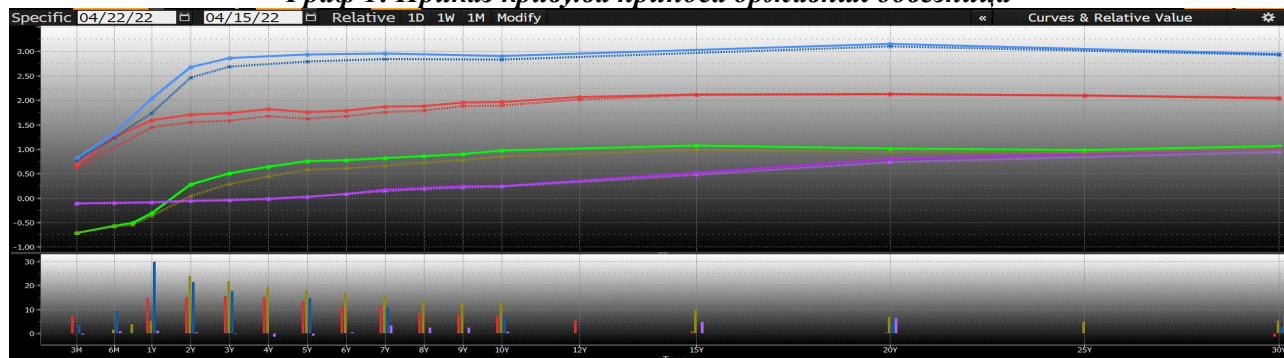
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	15.4.22	22.4.22		15.4.22	22.4.22		15.4.22	22.4.22		15.4.22	22.4.22	
2 године	0,05	0,28	↗	2,45	2,67	↗	1,56	1,71	↗	-0,06	-0,05	↗
5 година	0,57	0,75	↗	2,79	2,93	↗	1,62	1,76	↗	0,03	0,02	↘
10 год.	0,84	0,97	↗	2,83	2,90	↗	1,89	1,96	↗	0,24	0,25	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubilllove

Доспијеће	Приноси		
	15.4.22	-	22.4.22
3 мјесеца	-0,683	-	-0,695 ↘
6 мјесеца	-0,584	-	-0,569 ↗
1 година	-0,348	-	-0,297 ↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница



Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 22.04.2022. године (пуне линије) и 15.04.2022. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Финансијско тржиште еврозоне није радило у понедјељак због празника. Након што је тржиште отворено у уторак током прошле седмице је дошло до оштрог раста приноса на предњем дијелу криве приноса под утицајем низа изјава званичника ЕЦБ о потреби и могућности да се у трећем кварталу обустави програм куповина обвезница, а што би представљао први корак ка повећању каматних стопа ЕЦБ. У односу на претходну седмицу приноси њемачких двогодишњих обвезница су повећани за скоро 24 базна поена, док су приноси десетогодишњих обвезница повећани за 13 базних поена. Приноси италијанских обвезница су забиљежили раст између 19 и 20 базних поена. Предсједник Deutsche Bundesbank Nagel је изјавио да очекује да ће прво повећање референтне каматне стопе ЕЦБ бити у трећем кварталу ове године, иако је истакао да је против исхитреног повећања каматних стопа. Nagel је упозорио да пад инфлације на циљани ниво ЕЦБ од 2% сада изгледа мало вјероватно, те да би ММФ-ове прогнозе глобалног раста у наредном периоду могле бити додатно смањене у кварталима који слиједе. Потпредсједник ЕЦБ De Guindos се придружио растућем броју званичника ЕЦБ у позиву за ранијом обуставом програма куповина обвезница, док је за каматне стопе изјавио да ће након јула требати видјети пројекције, различите сценарије и тек тада одлучити. Такође, крајем седмице Holzmann, гувернер Централне банке Аустрије, је изјавио

да програм куповина обвезница треба окончати што је прије могуће како би се започела „видљива“ повећања каматних стопа.

Нове економске прогнозе ЕЦБ се очекују у јуну, а након тога поново у септембру. Истовремено, ММФ је, заједно са смањеним прогнозама глобалног економског раста, прилично ревидирао и прогнозе раста БДП-а еврозоне за ову годину на 2,8%, док је раније очекивано 3,9%. За 2023. годину очекује се економски раст од 2,3%. Deutsche Bundesbank је објавила да би економија Њемачке могла ове године да забиљежи контракцију од 2% уколико дође до ескалације сукоба у Украјини и уколико ЕУ уведе ембарго на енергенте из Русије.

Табела 4: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ (финал.) МАР	7,5%	7,4%	5,9%
2.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ (финал.) МАР	3,0%	2,9%	2,7%
3.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.) АПР	53,9	55,8	54,9
4.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR) ФЕБ	-	-9,4	-7,7
5.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR) ФЕБ	-	-1,66	-5,13
6.	Трговински биланс – Шпанија (у милијардама EUR) ФЕБ	-	-4,25	-6,52
7.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) ФЕБ	1,5%	2,0%	-1,5%
8.	Однос дуга и БДП- ЕЗ 2021. година	-	95,6%	97,2%
9.	Биланс текућег рачуна – ЕЗ (у милијардама EUR) ФЕБ	-	20,8	21,6
10.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.) АПР	-20,0	-16,9	-18,7
11.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г) ФЕБ	-	13,8%	11,1%
12.	Стопа незапослености – Холандија МАР	3,3%	3,3%	3,4%

САД

Током протекле седмице, предсједник Феда Powell је изјавио да је повећање референтне каматне стопе од 50 базних поена могуће очекивати на наредном састанку FOMC-а који се одржава почетком маја.

Предсједник Феда из New Yorka Williams је потврдио тржишна очекивања у вези с повећањем каматне стопе за пола базног поена у мају, додавши да је то “разумна опција” с обзиром на високу инфлацију и снагу економије САД. По његовом мишљењу, мора се доћи до неутралнијег или нормалнијег нивоа референтне каматне стопе, а да ли ће то бити крај године тешко је прецизирати јер зависи од објављених података, те је додао да би Фед требао да се врати на ниво “стварне каматне стопе”, номинални трошкови задуживања минус очекивана стопа инфлације, како би се вратили на задовољавајући ниво до сљедеће године. Такође, предсједница Феда из Сан Франциска Daly је изјавила да вјерује да је повећање референтне каматне стопе од 50 базних поена које се очекује на наредном састанку Феда “потпун” и “чврст” став. Daly је истакла да је једино о чему она размишља инфлација. Предсједник Феда из St. Louisa Bullard је изјавио да Фед мора брзо повећати каматне стопе на око 3,5% током ове године, више пута по пола базног поена, те да не би требало искључити могућност повећања каматне стопе од 75 базних поена.

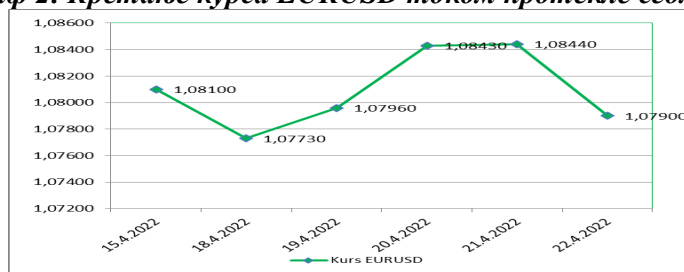
Извјештај Beige Book је указао на то да се америчка економија развија умјереним темпом, без обзира што рат у Украјини замагљује економске изгледе широм свијета.

Табела 5: Кретање економских индикатора за САД

	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс започетих кућа (М/М) MAP	-1,6%	0,3%	6,5%
2.	Грађевинске дозволе (М/М) MAP	-2,4%	0,4%	-1,6%
3.	МБА апликације за хипотекарне кредите 15. апр	-	-5,0%	-1,3%
4.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 16. апр	180.000	184.000	186.000
5.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ 9. апр	1.459.000	1.417.000	1.475.000
6.	Водећи индекс MAP	0,3%	0,3%	0,6%
7.	PMI индекс прерађивачког сектора (прелим.) АПР	58,0	59,7	58,8
8.	PMI индекс услужног сектора (прелим.) АПР	58,0	54,7	58,0
9.	Композитни PMI индекс (прелим.) АПР	57,9	55,1	57,7

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,0810 на ниво од 1,0790.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице



ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Кредитори у Великој Британији очекују да ће број кредита који се не измирују уредно бити повећан у наредним мјесецима, те планирају да обуздају хипотекарно кредитирање за највећи износ од првих дана пандемије Ковид19. Истраживање о кредитним условима које се проводи квартално је показало да кредитори очекују већа кашњења по хипотекарним кредитима, неосигураним потрошачким кредитима и пословним кредитима до краја маја, док се очекује да ће директни губици по хипотекарним кредитима остати стабилни.

Deloitte истраживање је показало да већина пословних лидера у Великој Британији очекује да ће оперативни трошкови имати тенденцију раста у овој години јер је инфлација постала више укоријењена него што се раније мислило. Поменуто истраживање је показало да 98% финансијских директора водећих компанија у Великој Британији вјерује да ће оперативни трошкови бити повећани у години која слиједи. Ово је највећи удио директора са оваквим очекивањима од 2011. године од када се проводи ово истраживање.

Очекује се да ће Велика Британија показати најбржи раст у овој години унутар групе Г7, упркос томе што су очекивања раста смањена са 4,7% на 3,7%. Ипак, из ММФ-а сматрају да ће изгледи за овај раст бити убрзано погоршани. ММФ очекује да ће БДП расти стопом од свега 1,2% током 2023. године, што је свега 50% раније очекиваног раста. То значи да би се током 2023. године Велика Британија могла суочити са најслабијим растом и највећом инфлацијом унутар групе Г7. Водећи шефови енергентског сектора у Великој Британији су позвали Владу на додатну подршку рањивим домаћинствима која се суочавају са „заиста ужасном“ зимом, упозоривши да би чак четири од десет особа у Великој Британији могло утонати у сиромаштво у смислу да неће моћи платити трошкове гријања у моменту када цијене поново почну биљежити раст током јесени ове године. Извршни директор Е.ON UK Lewis је истакао да би између 30% и 40% грађана Велике Британије могло утонати у овакво сиромаштво од октобра када регулатор индустрије Ofgem поново постави нова ограничења тарифа. Приватни сектор у Великој Британији је забиљежио оштро успорење у овом мјесецу јер су снажна инфлација и неизвјесност око рата у Украјини погодили услужни сектор који је најважнији у економији Велике Британије. Економија Велике Британије губи на снази како се домаћинства суочавају са повећаним трошковима живота, односно како се малопродаја и повјерење потрошача приближавају најнижим нивоима.

Табела 6: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	GfK повјерење потрошача	АПР	-33	-31
2.	Малопродаја(Г/Г)	МАР	0,8%	-0,6%
3.	PMI прерађивачки сектор Р	АПР	54,0	55,3
4.	PMI услужни сектор Р	АПР	60,0	58,3
5.	PMI композитни индекс Р	АПР	58,7	57,6

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,82784 на ниво од 0,84111, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,3060 на ниво од 1,2839.

ЈАПАН

Током протекле седмице министар финансија Сузуки је изјавио да је стабилност JPY од изузетне важности за Јапан и да су непожељне велике волатилности валуте. Додао је да депрецијација JPY има и добру страну, али тренутно у овој ситуацији недостатак је већи због растућих цијена сирове нафте и сировина на глобалном нивоу, јер депрецијација JPY повећа увозне цијене и штети потрошачима и фирмама које нису у стању поднијети трошкове. Такође, Сузуки је својим колегама из групе Г7 објаснио недавни “брзи” пад JPY, наглашавајући забринутост Токија због оштре депрецијације JPY у односу на USD, на најнижи ниво у посљедње двије године.

Стопа инфлације у Јапану је у марту повећана на 1,2% са 0,9% годишње, у складу са очекивањима. Стопа инфлације се повећала најбржим темпом у посљедње двије године, што је изазвало забринутост да ће веће цијене енергије и хране имати негативни утицај на куповну моћ домаћинстава. ВоЈ ће на сједници која се завршава 28. априла расправљати о стопи инфлације, гдје ће вјероватно повећати инфлаторна очекивања за ову фискалну годину на ниво близу циљаног нивоа од око 2%. Иначе, инфлација биљежи раст од септембра прошле године. Цијене енергената су повећане за 20,8% у марту у поређењу са истим мјесецем у прошлој години, док су цијене хране, искључујући свјежу храну повећане за 2,0%, забиљеживши највећи раст од марта 2015. године. ВоЈ је задржала свој огромни монетарни подстицај јер настоји да инфлација стабилно достигне свој циљани ниво од 2% на темељу снажног раста плата, упркос забринутости да ће депрецијација JPY повећати трошкове увоза хране и енергената.

Табела 7: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња (Г/Г) финал.	ФЕБ	-	0,5%
2.	Искориштеност капацитета (М/М)	ФЕБ	-	1,5%
3.	Трговински биланс (у милијард. JPY)	МАР	71,5	412,4
4.	Извоз (Г/Г)	МАР	17,1%	14,7%
5.	Увоз (Г/Г)	МАР	28,9%	31,2%
6.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) финал.	МАР	-	30,0%
7.	Стопа инфлације (Г/Г)	МАР	1,2%	1,2%
8.	PMI индекс услужног сектора (прелим.)	АПР	-	50,5
9.	PMI индекс прерађ. сектора (прелим.)	АПР	-	53,4
10.	Композитни PMI индекс (прелим.)	АПР	-	50,9

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 136,73 на ниво од 138,79. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 126,46 на ниво од 128,50.

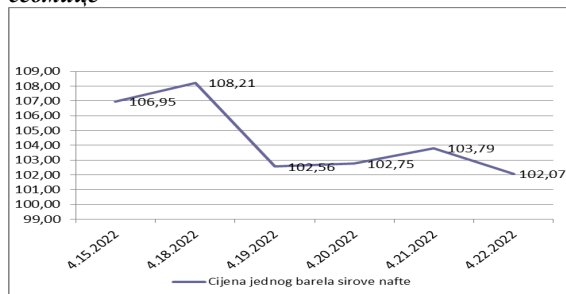
НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 106,95 USD (98,88 EUR).

Почетком седмице цијена је забиљежила раст, након чега је услиједио пад под утицајима забринутости око смањења тражње за енергијом. Извоз сирове нафте из Саудијске Арабије је у фебруару повећан на 7.307 милиона барела дневно, што је највећи ниво од априла 2020. године. Извоз је у фебруару повећан за 4,4% у односу на јануар. Током седмице цијена нафте је смањена и под утицајима слабијих очекивања економског раста што је, како наводи ММФ, резултат ратних сукоба у Украјини и раста инфлације. Такође, ММФ је прогнозирао нижи економски раст у Кини, што је резултат мјера lockdowna. Цијена нафте је крајем седмице благо смањена под утицајем слабијих очекивања глобалног раста, очекиваног раста каматних стопа и мјера против Ковид19 у Кини, што се негативно одразило на тражњу за нафтом, упркос разматрању ЕУ да обустави увоз нафте из Русије, а што би значило смањење понуде овог енергента на тржишту. Према часопису The Times ЕУ припрема „паментне санкције“ против увоза нафте из Русије, а које су усмјерене да минимизују штету по економију ЕУ, док се Москви ускраћују приходи по овим основама.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 102,07 USD (94,60 EUR), те је на седмичном нивоу забиљежен пад од 4,56%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице



Припремили:
Служба Front Office
Одјелјење за банкарство

Одржање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.978,24 USD (1.830,01 EUR).

Почетком седмице цијена је благо повећана, те се и даље налазила близу највећих нивоа у посљедњих пет седмица, под утицајем процјене утицаја рата у Украјини на глобални раст и очекивано поопштравање монетарне политике Феда. Цијена злата је била под утицајем јачања долара и раста приноса на државне обвезнице, који су утицали на смањење цијене овог племенитог метала. Распродаја обвезница је утицала на то да се приноси на тридесетогодишње обвезнице повећају изнад 3% први пут у посљедње три године. Од средине седмице настављен је значајнији пад цијене злата под утицајем раста приноса на десетогодишње обвезнице те је реални принос, који узима у обзир инфлацију, забиљежио позитиван ниво први пут у посљедње више од двије године.

Очекује се да ће Фед повећати референтну каматну стопу за 50 базних поена, а ова очекивања дају подршку јачању долара. Оваква очекивања су утицала на смањење цијене злата, јер постаје све извјесније да би Фед могао повећати каматне стопе брже него што се раније очекивало. У таквим околностима цијена злата је током протекле седмице забиљежила седмични пад од 2,36%, што су најлошије седмичне перформансе од 18. марта текуће године. Предсједник Феда Powell је истакао да постоји могућност раста референтне каматне стопе од 50 базних поена у мају.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.931,60 USD (1.790,18 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

